

V prevodu **Jakoba Kende** smo končno dočakali tudi slovensko izdajo zadnje, **sedme knjige** o mladem čarovniku

Harryju Potterju

. Kljub morda otroški vsebini je serija knjig o Harryju Potterju mnogo več kot zgolj mladinska literatura, je odlična in z veliko mero domišljije napisana zgodba, ki se bo tekom časa najbrž uvrstila med mladinske svetovne klasike. In je obsesija, kakršne nismo doživeli že od beatlomanije naprej. Harry Potter je pač zakon!

16. februarja letošnjega leta, dobre pol leta po angleškem originalu, je v slovenščini izšla **zadnja**

sedma knjiga o Harryju Potterju, naslovljena

Svetinje smrti

. Dolgo pričakovan zaključek serije so pričakali predvsem mlajši navdušenci in navsezgodaj okupirali izdajateljico

Mladinsko knjigo

ter ostale založbe po Sloveniji, starejši bralci pa so knjigo večinoma vzeli v roke že lansko poletje v angleškem izvodu. Samo kot zanimivost: angleška založba

Bloomsbury

, ki je 21. julija 2007 izdala knjigo Harry Potter and the Deathly Hallows, je v samo štiriindvajsetih urah prodaje prodala več kot

11.000

izvodov knjige – in to samo v Veliki Britaniji. Če bi upoštevali prodajo širom celega sveta (knjigo so po celem svetu začeli prodajati ob isti uri; v Sloveniji se je Mladinska knjiga na ta dan odprla ob 1:00 ponoči), bi številka narasla do neslutnih višav. Konec koncev so knjige

J. K. Rowlingove

prevedene v 65 svetovnih jezikov, kar pisateljico uvršča med najbolj prevajane avtorje vseh časov.

Svetinje smrti so torej zadnja v nizu sedmih knjig o mladem čarovniku in njegovih prijateljih. Serija že od začetka nosi nevhvaležno oznako mladinska literatura, kar je od začetka tudi bila, vendar se je pisanje nekje od tretje knjige naprej obrnilo v drugo smer. Vedno več je bilo teme, hlada, pojavljalo se je več in več negativnih karakterjev, dobro ni vedno premagalo zlega, začele so se smrti, umirali so dobri, slabi pa so krepili oblast. Temu primerno sta se tudi debelina knjig in število strani iz leta v leto večali. Vendar ni šlo samo za vsebino; pisateljica je iz knjige v knjigo pilila svoj literarni slog in nam ponujala vedno večje poslastice. Harry je zaslužen postal **svetovna uspešnica**, priljubljen med mladimi in starimi. Obstajajo sicer ostri kritiki, ki v njem pač ne vidijo nobenega apela, vendar so to praviloma ljudje, ki v roke niso vzeli niti ene izmed sedmih knjig. Literarni kritiki so sicer razdvojeni, nekateri knjig ne morejo prehvaliti, drugi trdijo, da gre za navaden otroški šund. Toda že samo dejstvo, da so se resni literarni kritiki lotili analiziranja »mladinskih« knjig, je dovolj zgovorno. Ne gre za trivialno literaturo, tudi ne za šund, temveč za izjemno dobro napisane zgodbe, ob branju katerih

Prispeval Vesna Paradiž
Sreda, 30 April 2008 12:30

domišljijo kar raznaša in ki se bodo na knjižnih policah obdržale dolgo, zelo dolgo.

Pojdimo zdaj k Svetinjam. Najbrž lahko upravičeno rečemo, da so bile oči velike večine zahodnega sveta v pričakovanju uprte v Rowlingovo. Po šestih odličnih knjigah bi moral napovedan konec biti odličen, dih jemajoč, fantastičen. Nekateri so pričakovali najboljšo knjigo serije, nekateri smo se bali gojiti prevelika upanja, da ne bi končali branja razočarani in z grenkim priokusom. Strah je bil odveč. Svetinje smrti so v vseh pogledih enako dobre ali celo boljše od prejšnjih knjig. Več je akcije, nevarnost nenehno preži, nikjer ni varnega zavetja ... Bralec zavzeto spremlja dogodivščine treh tako poznanih junakov: **Harryja**, **Hermione** in **Rona** ter izgublja živce ob vsakem njihovem skorajšnjem koncu. Tokrat jim svet ni nasproten samo od zunaj, temveč se pod pritiskom in v stiski začnejo krhati tudi njihova prijateljstva. Bolj ko gremo proti koncu, bolj nejeverno beremo, saj se po eni strani zdi, da ni več nobene rešitve, da je to to,

Mrlakenstein

bo zmagal, Harry bo umrl, Bradavičarko, šolo, na katero so mladi čarovniki hodili, bodo zaprli, svet se bo v vseh svojih temeljih zamajal in podrl. Po drugi strani pa ne moremo verjeti, da bi pisateljica dejansko ubrala takšno pot. Da bi nam skozi šest knjig vlivala upanje, nas seznanila z ljudmi, ki jih dojemamo skoraj kot dejanske, žive osebe, nam jih priljubila, nam zbujala strah zanje, nas spravljala v solze in smeh, samo zato, da bi na koncu porušila vse, kar je sama ustvarila? Tak konec bi bil najbrž prehud. Ne samo za mladostnike, ki Harryja dobesedno požirajo, temveč za vse zveste bralce, ki bi ob takem scenariju knjigo najbrž vrgli v kot, jo poteptali in ne bi hoteli več niti slišati imena Harry. Kaj šele Potter.

Stvari se konec koncev obrnejo junakom in bralcem v prid. Kljub ogromno, preveč smrtim, kljub pravi vojni, kljub skorajšnjemu zavladanju Mrlakensteina, Harry Potter zmagaja. Pa ne samo zmagaja, največjega živečega čarovnika premaga s tako nedolžnostjo, da bralec samo ostrmi in pravzaprav sploh ne more verjeti, da se je vse rešilo na tako preprost in nedolžen način.

Edino, kar je v knjigi odveč in kar pravzaprav kazi učinek celote, je epilog. V njem se Rowlingova vrne k začetkom, k dejansko mladinski literaturi, in na skoraj osladen način zelo na hitro, kot da se ji mudi, razloži, kaj se je z njenimi junaki zgodilo, ko so odrasli. Morda se ji je zdelo potrebno, morda je želela zaključiti na tak način. Vendar je ta kratek epilog šibek člen ne samo sedme, ampak vseh njenih knjig. V njem je storila tudi nekaj, s čimer je nasprotovala vsem svojim poprejšnjim izjavam o tem, da je to absolutno zadnja knjiga o Harryju in da ne bo napisala nobene več. Pustila si je odprt prostor za nadaljevanje. Knjiga se namreč konča z besedami: »*Brazgotina ga ni skelela že devetnajst let. Vse je bilo v redu.*« *V tem stavku ni dokončnosti, je le neko trenutno stanje, ki traja že devetnajst let, in kar kliče po nadaljevanju: »In potem, spet ta skeleč občutek ...* «

Ocena:9/10

Prispeval Vesna Paradiž
Sreda, 30 April 2008 12:30
